



ขงจื้อ

จากวิกิพีเดีย

ขงจื้อขงจื้อ (จีนตัวย่อ: 孔子; อังกฤษ: Confucius ; ภาษาไทยมีเรียกกันหลายชื่อ เช่น ขงฟูจื้อ ขงจื้อ ขงชิว) เกิด 28 กันยายน 551 - 479 ปีก่อน ค.ศ.) ชื่อรอง จ้งหนี เป็นนักคิดและนักปรัชญาสังคมที่มีชื่อเสียงของจีน คำสอนของขงจื้อนั้น ฝังรากอิทธิพลลึกกลงไปในสังคมเอเชียตะวันออกมาเป็นเวลาถึง 20 ศตวรรษ หลักปรัชญาของขงจื้อนั้นเน้นเกี่ยวกับศีลธรรมส่วนตัว และศีลธรรมในการปกครอง ความถูกต้องเหมาะสมของความสัมพันธ์ในสังคม และ ความยุติธรรมและบริสุทธิ์ใจก่อนสิ้นใจ ขงจื้อได้ทิ้งท้ายข้อความไว้กับ ชื่อคง ไว้ว่า "ขุนเขาต้องพังทลาย ชื่อคานแข็งแรงปานใด สุดท้ายต้องพังลงมา เหมือนเช่น บัณฑิตที่สุดท้ายต้องร่วงโรย"

ประวัติ

เมื่อขงจื้อเกิดมาได้เพียง 3 ปี บิดาที่มีร่างกายสูงใหญ่และแข็งแรงได้เสียชีวิตจากไป ขงจื้อในวัยเยาว์ชอบเล่นตั้งโต๊ะเช่นไห้ว ชอบเลียนแบบท่าทางพิธีกรรมของผู้ใหญ่ เมื่ออายุได้ 15 ปี ฝึกไฝการเล่าเรียน อายุ 19 ปี ได้แต่งงานกับแม่นางหยวนกวน ในปีถัดมาได้ลูกชายให้ชื่อว่า คงลี่ อายุ 20 ขงจื้อได้เป็น เสมียนยุ่งฉาง และได้ใส่ใจความถูกต้องเนื่องจากทำงานกับตัวเลข ต่อมา



ได้ทำหลายหน้าที่รวมทั้ง คนดูแลสัตว์ คนคุมงานก่อสร้าง และในระหว่างที่ศึกษาพิธีกรรมจากรัฐโจว ได้โอกาสไปเยี่ยมเล่าจื้อ ขงจื้อมีความสัมพันธ์อันดี

กับเสนาธิปไตยของอ่องจิง และได้ฝากตัวเป็นพ่อบ้าน และได้มีการพูดคุยกับอ่องในในการวางแผน และหลักการปกครอง แต่เนื่องจากโดนใส่ความจากที่ปรึกษาของรัฐ ซงจื้อจึงเดินทางต่อไปรัฐอื่น ภายหลังได้ฝากฝังตัวเองช่วยบ้านเมือง กับอ่องตึง และได้รับการแต่งตั้งดินแดนส่วนกลางของลู่

เป็นเสนาธิปไตยใหญ่ บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง อาชญากรลดลง คนมีคุณธรรมและเคารพผู้อาวุโส และในระหว่างนั้น

ได้มีการ แบ่งแย่งดินแดน การแย่งชิงเมืองต่างๆ เกิดขึ้น ซงจื้อได้เดินทางจากเมืองไปสู่อื่นๆ เรียนรู้หลักการปกครอง และวัฒนธรรม ท้องถิ่นแต่ละที่ ภายหลังได้ถูกหมายเอาชีวิต และถูกขับไล่ให้ตกทุกซัด้าย และได้กลับมาสู่แคว้นลู่อีกครั้ง ซงจื้อได้เริ่ม รวบรวมพิธีกรรมโบราณ บทเพลง ตำราโบราณ และลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น และได้สอนสั่งลูกศิษย์ แถบแม่น้ำฮู่กับ แม่่น้ำสี ภายหลังซงจื้อได้ล้มป่วยหนัก และเจ็ดวันให้หลัง ได้อำลาโลก ตรงกับเดือนสี่ทางจันทรคติ ในปีที 16 รัชสมัยอ่องอี่ รวมอายุได้ 73 ปี



หลักความรู้ศาสตร์สี่แขนง

ซงจื้อวางรากฐานไว้ ได้แก่ วัฒนธรรม ความประพฤติ ความจงรักภักดี และ ความซื่อสัตย์ โดยวัฒนธรรม เน้นถึงการเคารพบรรพบุรุษและพิธีการโบราณ ยึดถือผู้อาวุโสเป็นหลัก แต่ไม่ยึดติดหรืออายุที่จะหาความรู้ จากคนที่ต่ำชั้นหรืออายุน้อยกว่า

แปดหลักการพื้นฐานในการเรียนรู้

ได้แก่ 1.สำรวจตรวจสอบ 2.ขยายพรมแดนความรู้ จริใจ 3.แก้ไขดัดแปลงตน บ่มความรู้ ประพฤติตนตามกฎบ้านเมือง 4. ประเทศต้องได้รับการดูแล 5. นำความสงบสุขมาสู่โลก

ลำดับการเรียนรู้

ได้แก่ พิธีกรรม ดนตรี ยิงธนู ชี้นำ ประวัติศาสตร์ และ คณิตศาสตร์

คุณธรรมทั้งสาม

ที่ได้จากการเรียนรู้ ได้แก่

ภูมิปัญญา เมตตากรุณา

และความกล้าหาญ

สี่ขั้นตอนหลักการสอน

ได้แก่ ตั้งจิตใจไว้บนมรรควิธี ตั้งตนในคุณธรรม อาศัยหลักเมตตาเกื้อกูล

สร้างสรรคศิลป์ปะใหม่

สี่ลำดับการสอน

ได้แก่ คุณธรรมและความประพฤติ ภาษาและการพูดจา รัฐบาลและกิจการ

บ้านเมือง และสุดท้ายคือวรรณคดี

หลักความรู้ศาสตร์สี่แขนง

ที่ซงจื้อวางรากฐานไว้ ได้แก่ วัฒนธรรม ความประพฤติ ความจงรักภักดี และ ความซื่อสัตย์ โดยวัฒนธรรมเน้นถึงการเคารพบรรพบุรุษและพิธีการโบราณ ยึดถือผู้อาวุโสเป็นหลัก แต่ไม่ยึดติดหรืออายุที่จะหาความรู้จากคนที่ต่ำชั้นหรืออายุน้อยกว่า

แปดหลักการพื้นฐานในการเรียนรู้ ได้แก่ สำรวจตรวจสอบ ขยายพรมแดนความรู้ จริใจ แก้ไขดัดแปลงตน บ่มความรู้ ประพฤติตนตามกฎบ้านเมือง ประเทศต้องได้รับการดูแล นำความสงบสุขมาสู่โลก





ลำดับการเรียนรู้

- *ได้แก่ พิธีกรรม ดนตรี ยิงธนู ขี่ม้า ประวัติศาสตร์ และ คณิตศาสตร์
- *คุณธรรมทั้งสาม ที่ได้จากการเรียนรู้ ได้แก่ ภูมิปัญญา เมตตากรุณา และความกล้าหาญ
- *สี่ขั้นตอนหลักการสอน ได้แก่
- *ตั้งใจไว้บนมรรควิธี ตั้งต้นในคุณธรรม อาศัยหลักเมตตาเกื้อกูล สร้างสรรค์ศิลปะใหม่
- *สี่ลำดับการสอน
- *ได้แก่ คุณธรรมและความประพฤติ ภาษาและการพูดจา รัฐบาลและกิจการบ้านเมือง และสุดท้ายคือวรรณคดี

ปรัชญาขงจื๊อและคำคม

- ไม่ต้องเป็นห่วงคนอื่นที่ไม่เข้าใจเรา แต่ต้องเป็นห่วงว่าเรา ไม่เข้าใจคนอื่น
- การที่ยอมรับว่าไม่รู้ นั่น ก็คือความที่รู้แล้ว
- บัณฑิตคิดถึงว่า ทำอย่างไรจะเพิ่มพูนคุณธรรมของตนได้
- คนพาลคิดถึงว่า ทำอย่างไรจึงจะเห็นความเป็นอยู่ของตนสะดวกสบายขึ้น โดยไม่คำนึง ถึงคุณธรรม
- บัณฑิตรู้เฉพาะเรื่องที่ชอบด้วยคุณธรรม คนพาลรู้เฉพาะเรื่องที่ได้ผลกำไร โดยไม่คำนึง ถึงคุณธรรม
- ผู้มีคุณธรรมย่อมไม่ถูกทอดทิ้งโดยโดดเดี่ยว และจะต้องมีเพื่อนบ้านมาคบหา
- ไม่คิดถึงความสำเร็จของคนอื่นในอดีตกาล จึงมีคนโกรธท่านน้อย
- จงเป็นนักศึกษาในแบบบัณฑิต อย่าเป็นนักศึกษาในแบบคนพาล
- บัณฑิตย่อมมีจิตใจกว้างขวางราบรื่น
- คนพาลย่อมมีความกตัญญูอยู่เวลา
- ยังปรนนิบัติคนที่มิชีวิตไม่เป็น จะปรนนิบัติเช่นไรไหวเทพเจ้ากับผีได้อย่างไรเล่า
- ต่างตกเตือนให้กำลังใจกันและกัน อยู่กันด้วยความสามัคคี เรียกว่าเป็นนักศึกษาได้
- ในระหว่างเป็นเพื่อนกันต้องตกเตือนให้กำลังใจกันและกัน ในระหว่างพี่น้องต้องสามัคคีกัน
- เมื่อรักเขาจะไม่ให้กำลังใจเขาได้หรือ เมื่อชื้อสัตย์ต่อเขา จะไม่ตกเตือนสั่งสอนเขาได้หรือ



- ปราชญ์ยอมหลักเลี้ยงสังคมที่เลวร้าย สถานที่เลวร้าย มารยาทที่เลวร้าย และวาจาที่เลวร้าย
- ตำหนิตนเองให้มาก ตำหนิผู้อื่นให้น้อย ก็จะไม่ใคร่โกรธแค้น
- บัณฑิตขอร้องกับตนเอง ส่วนคนพาลนั้นจะขอร้องกับคนอื่น
- บัณฑิตมีความภาคภูมิใจในตนเอง โดยไม่แย้งถึงความภาคภูมิใจของคนอื่น บัณฑิตมีความสามัคคี แต่ไม่เล่นพวกกัน
- พูดไพเราะตลบแต่ลง ทำให้สูญเสียคุณธรรม
- เรื่องเล็กไม่อดกลั้นไว้จะทำให้แผนเรื่องใหญ่เสีย
- ทุกคนเกลียดก็ต้องพิจารณา ทุกคนรักก็ต้องพิจารณา





- เพื่อนที่ชื่อตรง เพื่อนที่มีความชอบธรรม เพื่อนที่มีความรู้ ทั้ง 3 ประเภทนี้มีประโยชน์แก่เรา
- เพื่อนที่ประจบสอพลอ เพื่อนที่ทำอ่อนน้อมเอาใจ เพื่อนที่ชอบเถียงโดยไม่มีความรู้ ทั้ง 3 ประการนี้เป็นภัยแก่เรา
- บัณฑิตมีความกลัวอยู่ 3 ประการ กลัวประกาศิตของสวรรค์ กลัวผู้มีอำนาจ กลัวคำพูดของอริบุคคล
- อ่านหนังสือโดยไม่คิด การอ่านจะไม่ได้อะไร คิดโดยไม่ได้อ่านหนังสือ การคิดจะเปล่าประโยชน์
- ทบทวนเรื่องเก่า และรู้เรื่องใหม่ขึ้นมาอีก ก็จะเป็นครูได้
- นักศึกษาสมัยก่อน ศึกษาเพื่อให้ตนมีความสำเร็จในการศึกษา นักศึกษาในปัจจุบัน ศึกษาเพื่อให้คนอื่นรู้ว่าตนเองมีการศึกษา
- ชอบเอาสองคนมาเทียบกันว่าใครดีกว่าใคร เธอเองเก่งพอแล้วหรือ สำหรับเราไม่มีเวลาวางมาทำเช่นนั้น
- ผู้ที่มีเมตตาธรรมเท่านั้น จึงจะสามารถรักคนด้วยความจริงใจ และจึงสามารถเกลียดคนด้วยความจริงใจ
- ผู้มีปัญญาชื่นชมน้ำ เป็นผู้ขยัน ผู้มีความสุข ผู้มีเมตตาชื่นชมภูเขา เป็นผู้รักสงบ เป็นผู้มียายุยืน
- เลี้ยงดูพ่อแม่ให้มีชีวิตอยู่ได้เท่านั้นหรือ ถ้าเช่นนั้น หมากกับม้าก็ได้รับการเลี้ยงดูให้มีชีวิตอยู่เช่นกัน
- สิ่งที่แข็งที่สุด เอาชนะได้ด้วยสิ่งที่อ่อนที่สุด

รูปปั้นขงจื้อ



เปิดตัวรูปปั้นขงจื้อมาตรฐาน



รูปปั้นขงจื้อที่มูลนิธิขงจื้อจัดสร้างขึ้น

-เมื่อประตูบานหนึ่งปิด อีกบานหนึ่งก็เปิดแต่บ่อยครั้งที่เรามัวแต่จ้องประตูบานที่ปิดจนไม่ทันเห็นว่ามีอีกบานที่เปิดอยู่

-อย่ามัวค้นหาความผิดพลาด จงมองหาหนทางแก้ไข

-อารมณ์ขันเป็นสิ่งยอดเยี่ยมที่สุดที่ช่วยรักษาสิ่งอื่นได้ เพราะทันทีที่เกิด

อารมณ์ ขัน ความรำคาญและความขุ่นข้องหมองใจจะมลายไป กลับกลาย เป็น ความเบิกบานแจ่มใสของจิตใจเข้ามาแทนที่

-อย่ากลัวที่จะนั่งหยุดพักเพื่อคิด

-1 นาทีที่คุณโกรธเท่ากับคุณได้สูญเสีย 60 วินาทีแห่งความสงบในจิตใจไปแล้ว

-หนทางเดียวที่จะรักษาภาพพจน์ได้คือการซื้อสัตย์ตลอดเวลา

-ผู้ชนะไม่เคยลาออก และผู้ลาออกก็ไม่เคยชนะ

-ออกซิเจนสำคัญต่อปอดเช่นไร ความหวังก็เป็นเช่นนั้นต่อความหมายของชีวิต

-การมีชีวิตอยู่นานเท่าใดมิใช่สิ่งสำคัญ สิ่งสำคัญก็คือ มีชีวิตอยู่อย่างไร

-เราเข้าใจชีวิตเมื่อมองย้อนหลังเท่านั้น แต่เราต้องดำเนินชีวิตไปข้างหน้า

-เราไม่อาจล้างมือที่เปดเปื้อนซ้ำได้เป็นครั้งที่ 2 ในสายน้ำไหล (สุภาวชิต ทิเบต)

-ไม่มีสิ่งใดช่วยให้คุณได้เปรียบคนอื่นมากเท่ากับการควบคุมอารมณ์ให้สงบนิ่ง อยู่ ตลอดเวลาในทุกสถานการณ์

-ความอดทนคือเพื่อนสนิทของสติปัญญา

-พรสวรรค์ยิ่งใหญ่ของมนุษย์ คือ การที่เราสามารถเอาใจเขามาใส่ใจเราได้

-ในธรรมชาติไม่มีสิ่งใดดีพร้อม แต่ทุกอย่างก็สมบูรณ์แบบในตัวเอง ต้นไม้อาจบิดเบี้ยวโค้งงออย่างไรประหลาด แต่ก็ยังคงความงดงาม

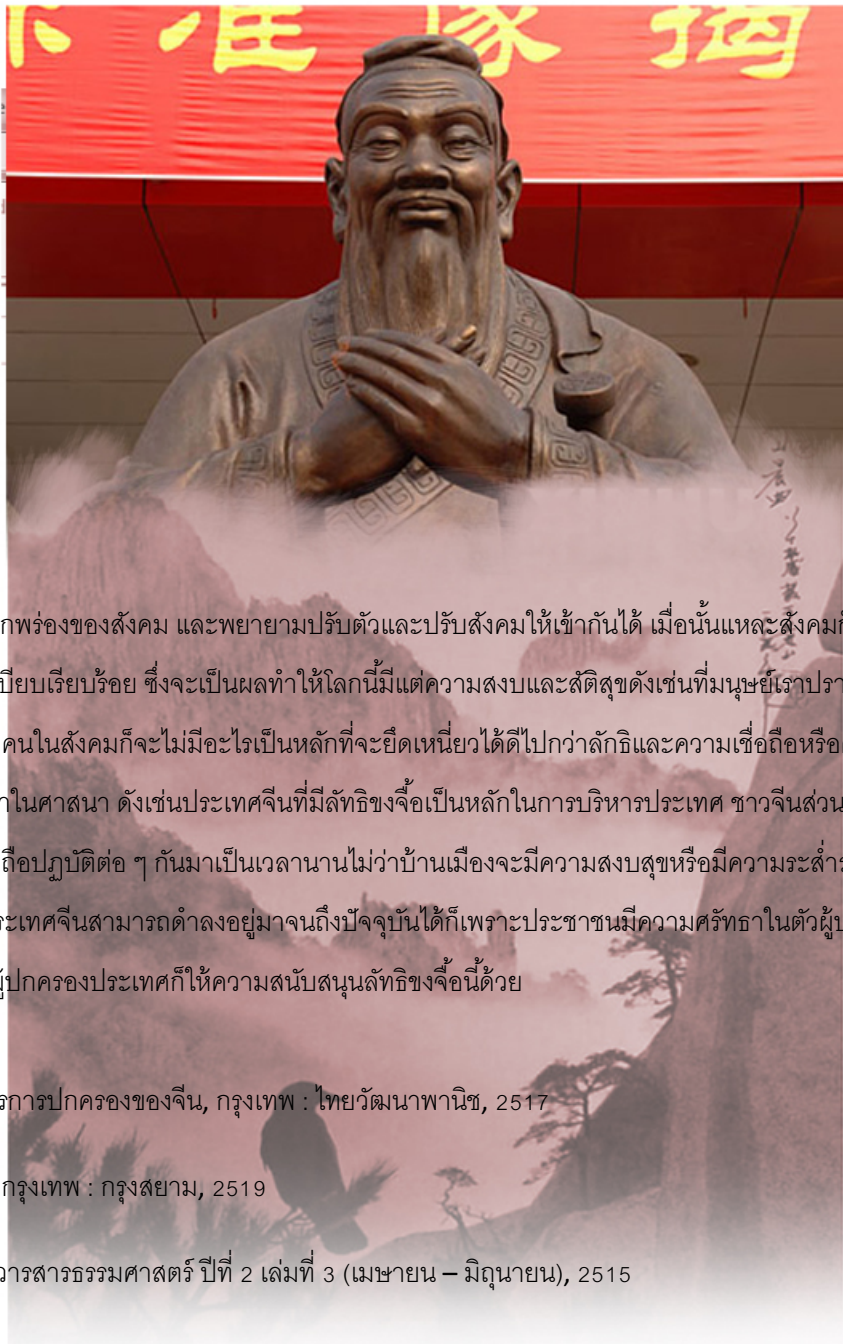
-มักพูดกันว่ากาลเวลาเปลี่ยนทุกสิ่ง แต่จริงๆแล้ว คุณต้องเปลี่ยนทุกสิ่งด้วยตนเอง

ลัทธิขงจื้อเป็นลัทธิที่มีทั้งปรัชญาทางการเมือง มีทั้งการดำรงชีวิตตลอดจนการอยู่ร่วมกันและอื่น ๆ อีก

ซึ่งสอนให้ผู้ศึกษาได้ทำความเข้าใจกับสังคม ทำความเข้าใจกับโลกด้วยการศึกษาและความรู้จักกับตัวเอง

ให้มีคุณค่า เมื่อคนในสังคมแต่ละคนได้ปรับปรุงตนเองโดยสมบูรณ์แล้วก็จะได้ช่วยกันปรับปรุงแก้ไขสังคม





แก้ไขข้อบกพร่องของสังคม และพยายามปรับตัวและปรับสังคมให้เข้ากันได้ เมื่อนั้นแหละสังคมก็จะมีแต่ความ เป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งจะเป็นผลทำให้โลกนี้มีแต่ความสงบและสติสุขดังเช่นที่มนุษย์เราปรารถนา ถ้าสังคม วุ่นวาย คนในสังคมก็จะมีอะไรเป็นหลักที่จะยึดเหนี่ยวได้ดีไปกว่าลัทธิและความเชื่อถือหรือความความ มีศรัทธาในศาสนา ดังเช่นประเทศจีนที่มีลัทธิขงจื้อเป็นหลักในการบริหารประเทศ ชาวจีนส่วนใหญ่ยึดมั่นในลัทธินี้ และได้ถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานไม่ว่าบ้านเมืองจะมีความสงบสุขหรือมีความระส่ำระสาย จนอาจจะกล่าว ได้ว่า ประเทศจีนสามารถดำรงอยู่มาจนถึงปัจจุบันได้ก็เพราะประชาชนมีความศรัทธาในตัวผู้ปกครองประเทศ และตัวผู้ปกครองประเทศก็ให้ความสนับสนุนลัทธิขงจื้อนี้ด้วย

บรรณานุกรม

เขียน วีระวิทย์, ดร., วิวัฒนาการการปกครองของจีน, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2517

คณิน บุญสุวรรณ, จีนสามยุค., กรุงเทพฯ : กรุงเทพฯ, 2519

พิทักษ์ อยู่ดี, “ประเพณีขงจื้อ” วารสารธรรมศาสตร์ ปีที่ 2 เล่มที่ 3 (เมษายน – มิถุนายน), 2515

เพชร สุมิตร, อารยธรรมตะวันออก เล่ม 2 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515

ไพโรจน์ โพธิ์ไทร, ภูมิหลังของจีน. กรุงเทพฯ : บรรณกิจเทรดดิ้ง, 2517



ทำไมขงจื้อเป็นศาสนาในจีน

ศาสนาขงจื้อ

ชื่อศาสนา ศาสนาขงจื้อ (Confucianism)

สัญลักษณ์ศาสนา

สัญลักษณ์ของศาสนาขงจื้อ ได้แก่ รูปปั้น หรือรูปเขียนของขงจื้อ

ประเภทของศาสนา

แนวทางครองชีวิต หลักเกณฑ์การวางตนในสังคม

คำสอนของขงจื้อเป็นหลักเกณฑ์การวางตนในสังคมสำหรับผู้ที่ต้องการอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์

อย่างมีสันติสุข และเป็นแนวทางครองชีวิตของผู้ใฝ่รู้เพื่อพัฒนาจิตใจของตนเอง

ศาสนา

ขงจื้อ

เป็นที่ทราบกันดีว่า ขงจื้อเป็นนักปราชญ์ที่มีชื่อเสียงที่สุดในอารยธรรมจีน ชาวจีนรวมทั้งชาว

เอเชียตะวันออกพากันเลื่อมใสยกย่องขงจื้อติดต่อกันมากกว่าสองพันห้าร้อยปีแล้ว แต่หาก

จะตั้งคำถามว่า คำสอนของขงจื้อสมควรจัดเป็นศาสนาได้หรือไม่ ก็จะมีนักวิชาการจำนวนหนึ่งที่ยังลังเล ไม่ยอมตอบรับ เพราะคำสอนของนักปราชญ์ท่าน

นี้ไม่มีการกล่าวถึงพระเจ้าหรือกำเนิดของจักรวาล ไม่สนใจให้คำอธิบายเรื่องภพหน้าหรือชีวิตหลังความตาย อีกทั้งขงจื้อเองก็ไม่เคยอ้างว่า ตนเป็นต้นคิด

คำสอนเหล่านั้น ท่านย้ำอย่างอ่อนน้อมถ่อมตนเสมอว่า เป็นแต่เพียงผู้รวบรวมความคิดของนักคิดนักปราชญ์ในอดีตกาล เพื่อถ่ายทอดให้แก่ชนรุ่นหลัง นั่น

คือท่านไม่เคยตั้งตนเป็นศาสดา และไม่เคยกำหนดให้ผู้เลื่อมใสคำสอนของท่านสละการครองเรือนมาเป็นนักบวช การถกกันเรื่องนี้ยังไม่มีที่ท่าว่าจะยุติลง

ได้ง่ายๆ

สาวกคนสำคัญ

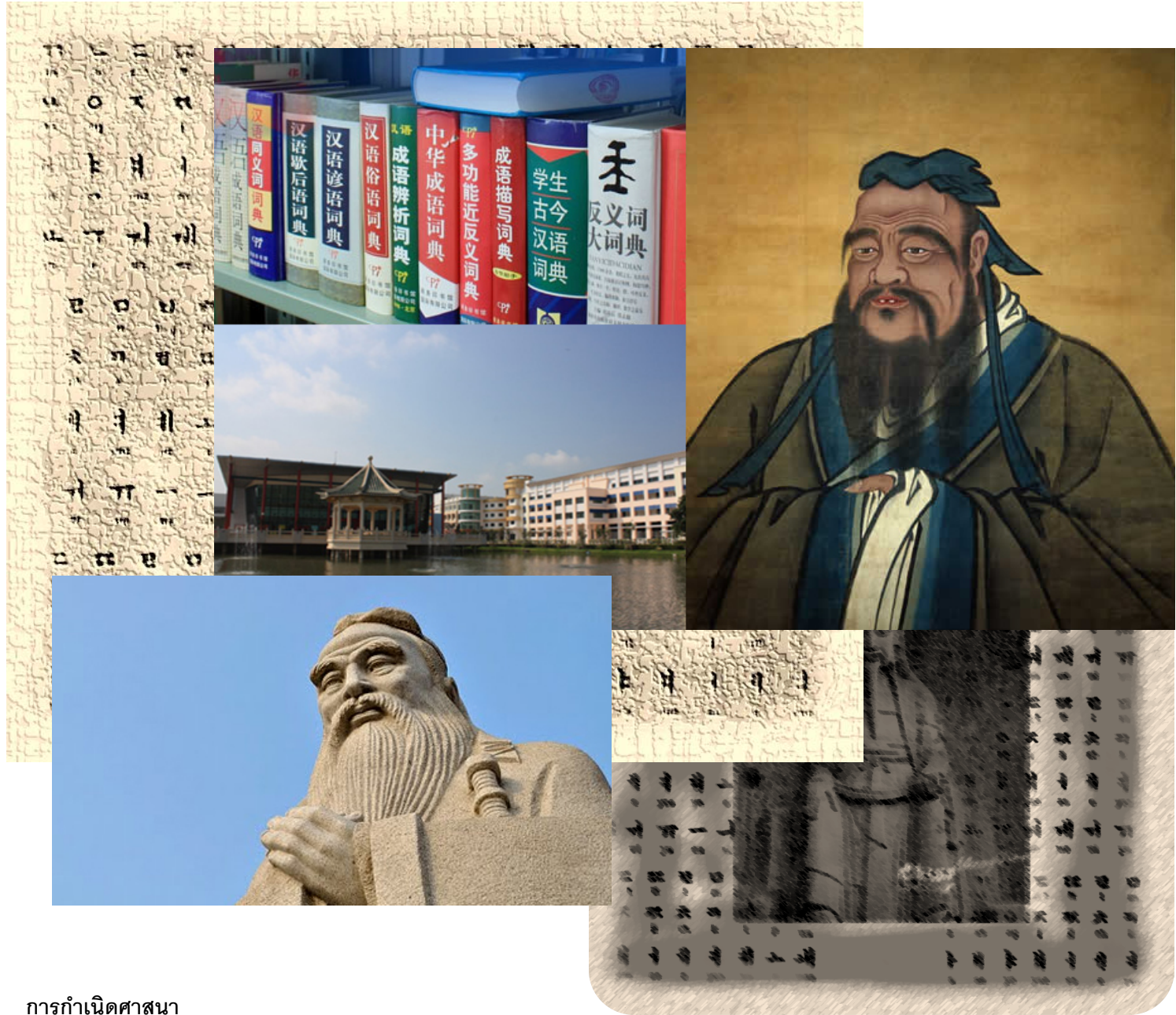
เม่งจื้อ

กำเนิดศาสนา คิดตามปีเกิดของขงจื้อ เกิดก่อน ค.ศ. ประมาณ 551 ปี

สถานที่กำเนิดศาสนา

ประเทศจีน





การกำเนิดศาสนา

เดิมทีเดียวในสมัยที่ขงจื้อยังมีชีวิตอยู่ ไม่ได้ถือกันว่าคำสั่งสอนที่ขงจื้อรวบรวมจากความคิดของนักคิดนักปราชญ์ในอดีตกาลเป็นศาสนา แต่เมื่อขงจื้อสิ้นชีวิตแล้ว ผู้นิยมในคำสั่งสอนต่างยกย่องสรรเสริญ และต่อมามีประกาศเป็นทางการให้บูชาขงจื้อในฐานะศาสดา

จำนวนผู้นับถือศาสนา

ประมาณ 394,000,000 คน (ปี ค.ศ.2005)

ที่มา <http://www.crs.mahidol.ac.th/thai/confucius00.htm>





ภาพบรรยากาศศิลปะตามวังจีน
ที่ตั้งอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ศูนย์สุพรรณบุรี

